

Nr 507.

Godkänd av första kammaren den 29 juni 1945.

Godkänd av andra kammaren den 29 juni 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statliga åtgärder för tryggande av vedförsörjningen m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 237.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under elfte huvudtiteln (punkt 26) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1945/46 beräkna anslag till omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved, m. m.

I propositionen nr 294 har Kungl. Maj:t sedermera, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 27 april 1945, framlagt förslag angående statliga åtgärder för tryggande av vedförsörjningen m. m.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft de likalydande motionerna I:259 och II:425, i vilka hemställts, att riksdagen måtte anvisa 45 000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande till utredning rörande småvirkesavsättningen i framtiden, särskilt med hänsyn tagen till våra inhemska vedbränslens konkurrenskraft vid fri import av fossila bränslen.

Över motionerna ha i vederbörlig ordning inhämtats utlåtanden från statens bränslekommission, domänstyrelsen, Sveriges skogsägareförbund samt skogsstyrelsen.

Beräkningarna av vedbehovet under nästa bränsleår hava baserats på den förutsättningen av importstoppet för fossila bränslen komme att kvarstå under hela tiden fram till den 1 juli 1946. Ehuru handelsförbindelserna utåt numera börjat komma i gång, synes det likväl ovisst huruvida och i vilken utsträckning det kan bli möjligt att importera fossila bränslen. I likhet med föredragande statsrådet anser riksdagen att de största möjliga ansträngningar böra göras för att få en dylik import till stånd.

Bränslekommissionen har nu föreslagit ett avverkningsprogram för avverkningsåret 1945/46 av 34 miljoner kubikmeter bränn- och kolved samt 16 miljoner kubikmeter massaved, varvid den brännved, som avverkades hösten 1945, skulle användas redan under nästa bränsleår. Föredragande statsrådet har framhållit, att med hänsyn till ovissheten om behovet av ved under bränsleåret 1946/47 det kunde ifrågasättas, huruvida icke den föreslagna avverkningskvantiteten borde utgöras av massaved till större del än vad kommissionen föreslagit. Härigenom skulle statens förlustrisker, för den händelse veden på grund av ökad import av fossila bränslen icke skulle behöva användas

såsom bränsle, begränsas, när veden i så fall skulle kunna användas såsom råvara inom massaindustrin. Vidare vore att märka, att tillgångarna på för avverkning lämplig vedskog numera minskat, varför avverkningsprogrammet lättare syntes kunna genomföras för massaved än för brännved. Riksdagen delar den av föredragande statsrådet i detta avseende uttalade uppfattningen. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa avverkningsprogrammet, vilket synes böra genomföras i etapper. Riksdagen är ense med föredragande statsrådet därom, att man torde böra eftersträva att den under instundande höst avverkade veden så långt möjligt blir tillgänglig redan under nästa bränsleår.

Riksdagen godkänner föredragande statsrådets förslag om att avverkningarna tills vidare böra genomföras med stöd av lagen om avverkningsskyddighet. Riksdagen anser vidare, att det bör ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga administrativa bestämmelser för tillämpningen av statsgaranti för ved.

I likhet med föredragande statsrådet finner riksdagen icke anledning till erinran mot bränslekommissionens förslag till särskilda skogsodlingsbidrag vid kalavverkning i bestånd av otillfredsställande typ inom de 17 södra länen.

Föredragande statsrådets beräkningar av anslagsbehovet för reglering av vedproduktionen — ett investeringsanslag å 70 000 000 kronor — föranleda icke någon erinran från riksdagens sida. Riksdagen har icke heller något att invända mot att anslaget för nästa budgetår till omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved i enlighet med föredragande statsrådets förslag uppföres med ett belopp av 6 000 000 kronor.

Vad föredragande statsrådet i övrigt i detta sammanhang yttrat och föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran eller uttalande.

Vad angår motionerna I:259 och II:425 är riksdagen ense med de i ärendet hörda myndigheterna om angelägenheten av att en allsidig utredning av den mångfald spörsmål, som sammanhånga med frågan om den framtida avsättningen av småvirke, kommer till stånd. Riksdagen har därför beslutat att hos Kungl. Maj:t hemställa om verkställande av utredning i ärendet. I avslutning till vad skogsstyrelsen anfört ifrågasätter riksdagen, huruvida icke utredningen av de i motionerna under punkterna 1 och 2 angivna frågorna lämpligen kunde anförtros åt skogsförsöksanstalten och det under punkten 4 berörda spörsmålet åt tekniska högskolan i Stockholm eller åt ingenjörsvetenskapsakademien samtidigt som åt skogsstyrelsen uppdroges att följa och samordna de utredningar, som kunde komma att igångsättas på ifrågavarande område. Något särskilt anslag för ändamålet anser sig riksdagen icke behöva anvisa. Kostnaderna torde, i den mån utredningarna icke kunna verkställas av för uppdragets fullgörande lämpade statliga organ, böra bestridas av vederbörligt anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen ej mindre anmäla, att riksdagen

dels godkänt, att Kungl. Maj:t vidtager erforderliga åtgärder för tryggnad av bränsleförsörjningen i huvudsaklig överensstämmelse med av föredragande statsrådet i statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för den 27 april 1945 angivna riktlinjer;

dels till Omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved m. m. för budgetåret 1945/46 under elfte huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 6 000 000 kronor;

dels ock till Reglering av vedproduktionen för budgetåret 1945/46 under fonden för förlag till statsverket anvisat ett investeringsanslag av 70 000 000 kronor, än även, i anledning av motionerna I:259 och II:425, anhålla, att Kungl.

Maj:t måtte låta verkställa utredning angående den framtida avsättningen av småvirke och i samband därmed stående frågor.

Stockholm den 29 juni 1945.

Med undersätlig vördnad.

Nr 508.

Godkänd av första kammaren den 30 juni 1945.

Godkänd av andra kammaren den 29 juni 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående åtgärder för förbättring av läroböcker m. m.

Till Konungen.

I anledning av inom riksdagens båda kamrar väckta motioner och med åberopande av de härvid fogade andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 9 och första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 14, vilka utlåtanden i föreskriven ordning godkänts av vederbörande kammare, får riksdagen anhålla om en utredning angående åtgärder och medverkan från statens sida för åstadkommande av en förbättring och modernisering av läroböckerna samt ett förbilligande av dessa och övrig skolmateriel och att därvid möjligheterna till ett statligt förlag eller andra långt syftande åtgärder upptagas till prövning.

Stockholm den 30 juni 1945.

Med undersätlig vördnad.

Nr 509.

Godkänd av första kammaren den 30 juni 1945.

Godkänd av andra kammaren den 29 juni 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående arbetsstudier.

Till Konungen.

I anledning av inom riksdagens båda kamrar väckta motioner och med åberopande av de härvid fogade andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande